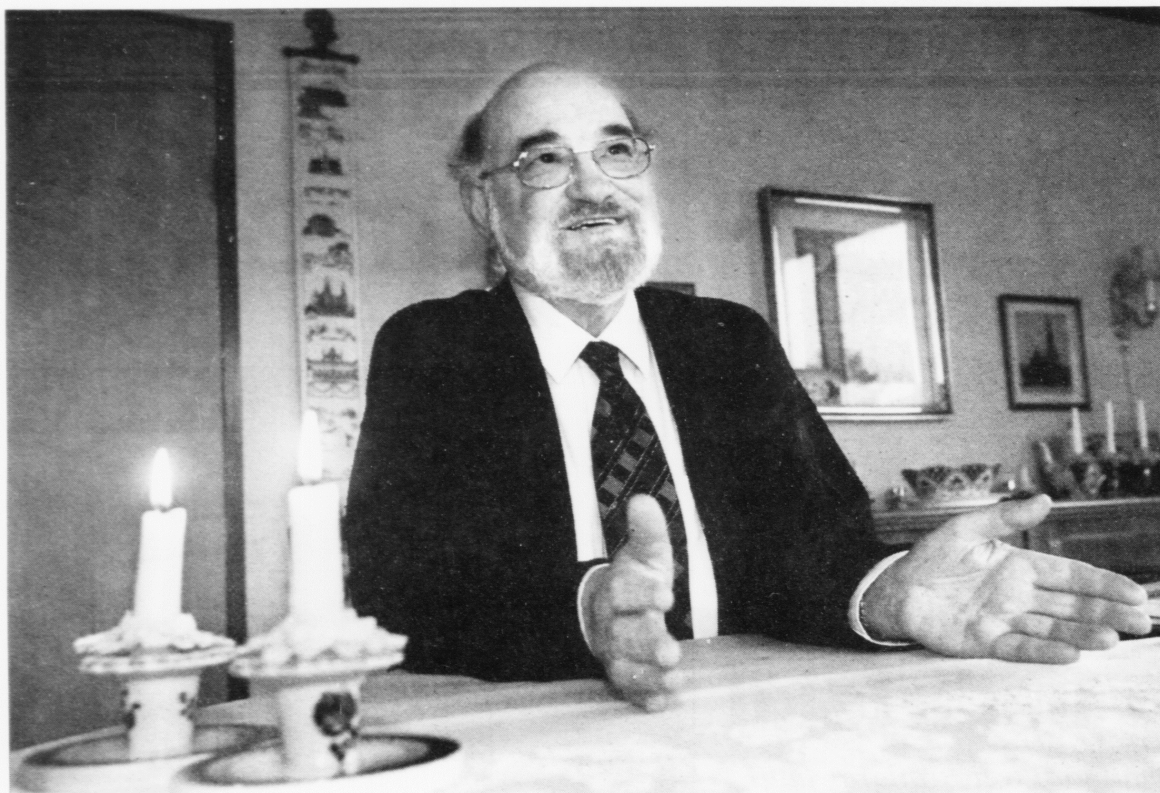

– Eg vil fegin arbeiða tvørtur um øll mörk, eisini tey átrúnaðarligu, sigur danski presturin, Hans Kristian Neerskov, ið hevur arbeitt saman við katólikkum, rætttrúarligum kristnum, jøðum og vanligum verðsligum

Mynd: Jens Kristian Vang

NATO á vandaleið

Vesturlenska mannagongdin í Kosovo-kreppuni er sera vandamikil, tí einaræðisharrarnir eru mangir í tali kring knöttin, og teir fáa størri rásarúm, nú ST stendur spjatt, sigur Hans Kristian Neerskov, ið hevur vitjað Vinir Ísraels í Føroyum

HOGNI MOHR

Danski presturin og rithøvundurin, Hans Kristian Neerskov, sum í hesum døgum vitjar felagskapin Vinir Ísraels, var maðurin, ið stovnaði dansku europamissionina. Hann er eisini formaður í altjóða Sakharov nevndini, ið er uppkallað eftir kenda sovjetska andstøðinginum Andrei Sakharov. Mesta missionsvirkssemi hjá Neerskov hevur verið í Eystureuropa, og hevur í stóran mun havt við biblusmuglingar í gamla Sovjetsamveldinum at gera. Gesturin hjá ísraelsvininum í Føroyum verður 67 ár í mai í ár, men hevur hóast hetta úr at gera. Hann hevur skrivað 25 bókur, og tvær afturat standa í ger í lötuni. Hann hevur stóran áhuga í heimspolitikki og teimum stóru átrúnaðum. Tað eru hesi evni, ið fylla bókaverkin hjá einkjumanninum, Hans Kristian Neerskov, sum býr í Gentofte, norðanvert Keypmannahavn.

Á bústaðið sínum á Sælandi rekur hann tvey bókaförög. Hann er handelsútbúgvin, við sølu og reklamu sum sergrein. – Henda sergrein hevur verið mer ein risahjálpi, tí eg selji bestu vøruni fyri lægsta pris; nevniliga, gleðibóðskapin,

sigur hann. Umframt at vera konur í handli, hevur hann verið á prestaskúla í Týsklandi.

Arbeiðir tvørtur um mörk

Hann hevur verið at finna á hvítusunnuliðnum, men hevur sagt seg burtúr hesi samkomu orsaka av tí fullkomuliga mistulkaðu gudfrøði, ið hevur vunnið sæti har, sum hann málber seg. – Min trupulleiki í hesum føri hevur verið, at eg vil sleppa um mörk í mínum arbeiða; eisini tey mörk, ið eru millum samkomur, sigur Hans Kristian Neerskov.

Í sambandi við, at hann nevnr henda skilnaða, ger Neerskov greitt, at tað nívir seg, tá pilkað verður við aðalreglurnar í kristindóminum, og at summi seta spurnartekin við Guðs vald í heiminum eins og bjargingina á Golgata. – Harafturimóti er tað týðningarleyst, at fólk eru ósámd um dóp og kvöldmálið, sigur Neerskov, ið hevur arbeitt saman við katólikkum, rætttrúarligum kristnum, jøðum og vanligum verðsligum.

Átrúnaðarligt kríggj

Hans Kristian Neerskov hevur fleiri ferðir verið í Jugoslavia. Harumframt hevur hann á Duxa-forlagnum hjá sær givið út bók-

ina, *Jugoslavia, hví?*. Høvundur er danski gudfrøðingurin, Kurt E. Larsen. Bókin stingur sambært Neerskov djúpt í átrúnaðarliga spurningin í Jugoslavia.

Neerskov heldur Jugoslavia vera ómetaliga áhugavert, tí tað júst var í hesum landi, hin kristna og hin islamiska mentanin stoytt saman, eins og stríð hevur verið har millum tær stóru gomlu kirkjurnar. Talan var um ta katólsku, og ta rætttrúarligu kirkjuna.

Hann nevnr eisini teir etnisku bólkarnar. – Serbarin eru rætttrúarligir kristnir, meðan t.d. kroatarnir í størsta mun eru katólikkar. Málið, tosað verður í hesum báðum londunum, kalla vit vanligu serbo-kroatiskt, sigur danski presturin, men skoytir uppi, at kroatar og serbar taka sær tykni av tí, verður málið ikki rópt ávikavist kroatiskt í Kroatia, og serbiskt í Serbia, hóast einasti munurin er, at serbarin skriva við russiska bókstavum, meðan Kroatar hava latinsk alfabet.

Viðvíkjandi seinasta ósemjuni millum kroatar og serbar, sigur Hans Kristian Neerskov, at hon hevur sín uppruna í, at kroatarnir fóru í part við nasistunum undir Öðrum Heimsbardaga, og lótu týsku hermeginu fara ótarnaða gjøgnum Kroatia

tá álop varð framtið á Serbia. – Tá trupulleikar taka seg upp millum etniskar bólkur, snýr tað seg at byrja við sera sjáldan um átrúna, men tað verður altíð til ein spurningur um átrúna, tí ta nokur ár eru liðin, fara tosa øll um eitt átrúnaðarligt kríggj, sigur hann. – Hetta kemur av, at fólk í kreppu altíð hella seg uppát, ið liggur hjartanum næst...

Vanlukkuligt mistak

Tá sterki Jugoslaviski leiðarin, kommunisturin Tito, doyði, varð eitt triumvirat, ella eitt trýbýtt vald, sett istaðin. Tá kroatar stóðu fyrri tórni at fáa stjórnarvaldið, sögdu serbarin kortane; teir vildu ikki lata ein kroat stjórna sær. Av hesum stóðst kreppa, og sambært Neerskov, gjørdur vesturlendskir stjórnarleiðarar, við Kohl á odda, ta vanlukkuliga mistak, at teir sögdu seg viðurkenna einstoku etnisku bólkarnar í Jugoslavi sum einstøk fullveldi. – Hetta var einki minni enn ein brólar, sigur danski presturin, tí hesir bólkur hava á ongum sinni verið sjálvstøðugir. Talan var um fúrstæði við skiftandi mörkum, sigur hann.

Úr tjóðskapi í átrúna

Serbar siga seg hava søguligan rætt til Kosovo-lands-

lutin heilt aftur í 7. old. T. v. s., at argentini eru eini 1.300 ára gomul. Hvussu langt ber til at fara aftur í tíðina at krevja rættindi til eitt óki?

– Ja, summi fara enn longur aftur, sigur Neerskov rosandi, men staðfestir samstundis, at í Jugoslavia hevur hetta sína ávisu orsök. – Mohammed, profetur muslima, doyði í 632, og eftir hetta fóru muslimarnir í herað. Umframt at taka Hitt Heilaga Landi í 634, og seinni alt Norðurafrika og partar av Spania og Fraklandi, gjørdur teir eisini um seg í Jugoslavia, sigur hann, og leggur afturat, at tað er í hesum, at hin søguligur illviljin hjá serbunum móti Kosovo-albanksu muslimunum hevur sín uppruna. – Í fyrndini vóru nevniliga nógvur kirkjur hjá rætttrúarligum kristnum bygdar í Kosovo, og orsakað av hesum gjørdist tjóðskaparliga stríðið eisini til eitt átrúnaðarligt stríð, leggur hann afturat.

– Fara vit til Kosovo fyrri 20 árum síðani, er stóðan hin, at 90% av fólkinum í hesum landsluti vóru alabanar. Fátækradóm var stórt og ókið var so tilafturskomi, at jugoslavlar róptu tað okkara Afrika. – Neyvan var nakað heim í Kosovo tá, sum ikki hevði skotvápn.

Men, meðan Jugoslavia enn var eitt eindarriki, var friður hóast alt, sigur Neerskov.

Slobodan skuldi skammast

Hesin friður, ið Neerskov nevnr, valdaði líka til Kosovo-albanar, orsaka av kúgingini hjá serbiska leiðaranum, Slobodan Milosevic, krevja fult ræði á landslutinum. Sum kunnugt, standa serbar sum hogdir úr gróti mótvegis hesum krøvum, tí her er talan um at lata úr hondum stóran part av tjóðskaparliga arvinum. Nú, vit so toluviga vita, hvønn týðning Kosovo hevur fyrri serbar, ella jugoslavlar, kundu vit vent spurninginum við, og spurt, hvønn týðning Kosovo hevur fyrri Kosovo-albanar.

Danski presturin er avgjørdur í hesum spurningi: Kosovo er móðurland Kosovo-albana, sigur hann. Sambært Neerskov er beinleiðis orsøkin til, at Kosovo-albanar vilja leggja landslutin undir Albania tann, at Milosevic er eitt vittuggi, ja ein skomm fyrri heimssamfelagið. – Men, kríggj hjá NATO er eisini skomm, sigur hann í sama viðbragdi. – NATO eigur at vera friðarvarðveitandi, og tað er hermáðarsamgongan ikki, tá átokini hava verið sær, at heimsskipanin fer út av lagi, tí øll limalondini í ST ikki standa samd, heldur Hans Kristian Neerskov.

Russiski minnilutin í Baltikum

Danski presturin setur í hesum sambandi eina ræðandi hypotesu fram. Hann er visur í, at í ST-limalandinum, Russlandi, ið ikki tekur undir við NATO-bummingunum, fara gomlu komm-